

СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Т.П. Басюк, канд.екон.наук

Національний університет харчових технологій

Сучасний стан економіки країни вимагає від підприємств будь-якої сфери діяльності особливої уваги до проблем безпеки, які пов'язані із стратегічним розвитком. Сталий розвиток підприємств стає можливим завдяки їх активній та ефективній інвестиційній позиції.

Незважаючи на певний спад в обсягах капітальних інвестицій у харчову промисловість за період 2014-2015 років, на початку 2016 року уже спостерігається покращення ситуації, що відображено в таблиці.

Таблиця

Динаміка індексу капітальних інвестицій за видами промислової діяльності за 2014-2016 рр.

(у % до відповідного періоду попереднього року)[1]

Види пром.діяльності	2014	2015	січень-березень 2016
Промисловість	74,3	80,1	104,9
1. Переробна	79,0	86,3	113,9
• виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	78,3	75,9	145,5

У цілому галузь потребує значних фінансових вливань. Зокрема, експерти зазначають, що для підготовки харчової індустрії відповідно до вимог Європейського союзу необхідно понад \$10 млрд інвестицій для модернізації підприємств. Крім того, усі українські харчові підприємства відповідно до Закону України «Про основні засади та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» мають протягом 2017 — 2019 років запровадити систему

управління безпечністю харчових продуктів НАССР (Hazard Analysis and Critical Control Points, аналіз ризиків і критичні точки контролю), яка забезпечує контроль на всіх етапах харчового ланцюжка, у будь-якій точці виробничого процесу, а також зберігання та реалізації продукції. Запровадження цієї системи також потребує певних фінансових витрат. За ситуації на кінець 2015 року поки тільки близько 300 підприємств харчової промисловості впровадили НАССР. Впровадження зазначеної системи може розглядатись спосіб підвищення безпеки діяльності підприємств харчової промисловості, який реалізується в межах їх інвестиційної діяльності.

Забезпечення отримання максимально можливого ефекту від інвестиційної діяльності при заданому рівні безпеки – є важливим управлінським завданням на підприємствах харчової промисловості. Його вирішення можливо за умови створення цілісної системи безпеки на підприємстві.

Безпека інвестиційної діяльності підприємства - це певний ступінь узгодження довгострокових економічних інтересів підприємства, як суб'єкта інвестиційної діяльності з суб'єктами зовнішнього середовища, при якому в умовах загроз підприємство в довгостроковому періоді не переходить в кризовий стан. Кризовий стан підприємства ототожнюється із масштабними збитками, втратою конкурентоспроможності, порушенням нормального режиму господарської діяльності.

Інвестиційна безпека на рівні окремого підприємства забезпечується системою заходів, які у сукупності створюють сприятливі умови для інвестиційної діяльності. Це повинно також позитивно відобразитись на результатах операційної діяльності підприємства. Серед системи таких заходів виділяється управління інвестиційними ризиками підприємства.

Управління інвестиційними ризиками передбачає можливість зниження рівня ризику інвестиційної діяльності підприємства і зменшення обсягів можливих збитків. Таким чином, можна виділити два напрямки управлінського впливу на ризики в інвестиційній діяльності:

- 1) розробка і застосування заходів щодо зниження самого ризику (тобто ймовірності настання події, що тягне відхилення фактичного результату від очікуваного);
- 2) розробка і застосування заходів щодо зниження наслідків ризику (тобто мінімізація відхилення фактичного результату від очікуваного).

Заходи щодо зниження рівня ризику інвестиційної діяльності підприємства включають в себе:

- 1) перерозподіл та/або додавання ресурсів в рамках окремих проектів;
- 2) коригування календарного плану окремих проектів;
- 3) проведення додаткових передінвестиційних досліджень та розвідки;
- 4) коригування проектної документації та техніко-економічних показників.

Для зниження наслідків ризику інвестиційної діяльності на підприємстві можуть бути застосовані такі інструменти як:

- 1) передача ризику третій стороні (зовнішнє страхування);
- 2) розподіл ризиків між учасниками проекту;
- 3) лімітування небезпечного рівня ризику;
- 4) контролювання ризику;
- 5) резервування коштів на покриття непередбачених витрат (самострахування);
- 6) перекриття ризику одних проектів за рахунок доходності інших;
- 7) уникнення ризику.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу:
<http://www.ukrstat.gov.ua/>